

LIFE08 NAT/CY/000453

**Έκθεση Προόδου
Καλύπτει τις δράσεις του προγράμματος από
01/09/2010 μέχρι 31/07/2011**

**Ημερομηνία υποβολής της έκθεσης
01/09/2011**

**Δημιουργία Δικτύου Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών στην Κύπρο για τη Διατήρηση Ειδών
και Οικοτόπων Προτεραιότητας (PLANT-NET CY)**

Δεδομένα του έργου

Περιοχή Έργου:	Λευκωσία, Κύπρος
Ημερομηνία Έναρξης του Έργου:	01/01/2010
Ημερομηνία Ολοκλήρωσης Έργου:	30/06/2013 Ημερομηνία Παράτασης: -
Συνολικός Προϋπολογισμός:	€ 1.547.297
Συμμετοχή ΕΕ:	€ 1.070.265
(%) των επιλέξιμων δαπανών:	69,17%

Δεδομένα Δικαιούχου

Όνομα Δικαιούχου:	Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
Υπεύθυνος Επικοινωνίας:	κα. Έλενα Στυλιανοπούλου
Ταχυδρομική Διεύθυνση:	Λεωφ. 28 ^{ης} Οκτωβρίου, 20-22, 2414 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
Τηλέφωνο:	(00357) 22408922
Τηλεομοιότυπο:	(00357) 22774945
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	estylianopoulou@environment.moa.gov.cy
Ιστοσελίδα Έργου:	http://www.plantnet.org.cy/

Πίνακας Περιεχομένων

1. Συνοπτική Παρουσίαση	4
1.1. Γενική πρόοδος	4
1.2. Εκτίμηση βιωσιμότητας των στόχων και του προγράμματος εργασίας του έργου ...	4
1.3. Προβλήματα που προέκυψαν	5
2. Διοικητικό Μέρος.....	6
3. Τεχνικό Μέρος	7
3.1. Δράσεις.....	7
3.2. Προβλεπόμενη πρόοδος μέχρι την επόμενη έκθεση	19
3.3. Επιπτώσεις.....	19
3.4. Εκτός LIFE	21
4. Οικονομικό Μέρος	23
4.1. Πραγματοποιηθέντα έξοδα του έργου (Δαπάνες).....	23
5. Παραρτήματα (Annexes).....	26
5.1. Παραδοτέα.....	26
5.2. Άλλα	27

Λίστα συντομογραφιών

ΑΕ: Αρχική Έκθεση

ΑΦ: Ανάδοχος Φορέας

ΕΕ: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

ΕΕΕ: Επιστημονική Επιτροπή Έργου

ΕΟΔΕ: Επικεφαλής Ομάδας Διαχείρισης Έργου

ΕΥΕ: Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

ΜΑΦ: Μικρο-Αποθέματα Φυτών

ΟΔΕ: Ομάδα Διαχείρισης Έργου

ΟιΔΕ: Οικονομικός Διαχειριστής Έργου

ΟΠΟΚ: Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου

ΣΔ: Συντονιστής Δικαιούχος (Τμήμα Περιβάλλοντος)

ΣΦ: Συνεργαζόμενος Φορέας

ΣΕΦ: Συμβούλιο Ενδιαφερόμενων Φορέων

ΦΠΑ: Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

ΥΔΕ: Υπεύθυνος Διαχείρισης Έργου

UNDP-ACT: United Nations Development Programme - Action for Cooperation and Trust

1. Συνοπτική Παρουσίαση

1.1. Γενική πρόοδος

Το έργο «Δημιουργία Δικτύου Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών στην Κύπρο για τη Διατήρηση Ειδών και Οικοτόπων Προτεραιότητας» (ακρωνύμιο PLANT-NET CY) στοχεύει στη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης τεσσάρων ειδών προτεραιότητας της Κυπριακής χλωρίδας (**Arabis kennedyae*, **Astragalus macrocarpus* subsp. *lefkarensis*, **Centaurea akamantis* και **Ophrys kotschyi*) και δύο τύπων οικοτόπων προτεραιότητας (9590 - *Δάση *Cedrus brevifolia* - *Cedrosetum brevifoliae* και 9390 - *Θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*) που εντάσσονται στο δίκτυο Natura 2000 του νησιού. Για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου προβλέπεται η εγκατάσταση, παρακολούθηση και διαχείριση ενός δικτύου πέντε Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών.

Όπως έχει αναφερθεί και στην «*Αρχική Έκθεση*» (ΑΕ - Inception Report), από την έναρξη του έργου έχουν σχεδιαστεί και υλοποιηθεί όλες εκείνες οι εργασίες που θα διασφάλιζαν την ομαλή έναρξη και τη μέχρι σήμερα διεκπεραίωση του έργου. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκε: (1) Η κάλυψη των νέων θέσεων εργασίας που προβλέπονται από τη πρόταση, (2) Η υπογραφή του Συμφωνητικού Εταιρικής Σχέσης (Partnership Agreement) καθώς και η σύνταξη και υπογραφή τροποποιήσεων (Amendments), όπου αυτές θεωρήθηκαν αναγκαίες - μεταξύ Ανάδοχου Φορέα (ΑΦ) και Συνεργαζόμενων Φορέων (ΣΦ) του έργου [UNDP-ACT και Πανεπιστήμιο Frederick, αντίστοιχα] - διασφάλισαν την ομαλή πορεία υλοποίησης του έργου (Παράρτημα 1), (3) Η απόκτηση όλου του απαραίτητου εξοπλισμού, μέσα από νόμιμες διαδικασίες, σύμφωνα με τις κοινές διατάξεις του LIFE+, την εθνική νομοθεσία και τους εσωτερικούς κανονισμούς του κάθε δικαιούχου, καθώς και η άμεση λειτουργία του εξοπλισμού αυτού για τους σκοπούς του έργου, (4) Η πραγματοποίηση σειράς συναντήσεων μεταξύ εκπροσώπων των εταίρων για το συντονισμό των δράσεων και τον οικονομικό έλεγχο του έργου, (5) Η σύσταση και λειτουργία των προβλεπόμενων ομάδων και επιτροπών του έργου (Δράσεις E.3 και E.4), (6) Η τήρηση και ο έλεγχος από τον Οικονομικό Διαχειριστή Έργου (ΟιΔΕ) των οικονομικών αρχείων και φακέλων από κάθε φορέα, αλλά και του έργου στο σύνολό του και (7) Η έναρξη ή/και αποπεράτωση των Δράσεων του έργου, όπως καθορίζονται από τα χρονοδιαγράμματα της πρότασης (βλ. #3 - Τεχνικό Μέρος).

1.2. Εκτίμηση βιωσιμότητας των στόχων και του προγράμματος εργασίας του έργου

Η έως τώρα πορεία του έργου (20 μήνες από την έναρξή του) διασφαλίζει τη βιωσιμότητα και την επιτυχή υλοποίηση των στόχων που τέθηκαν αρχικά, γεγονός που τεκμηριώνεται από: (1) Την αποτελεσματική υιοθέτηση της προσέγγισης των Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών - μιας ευρέως αποδεχτής (μέσα από προγράμματα LIFE / LIFE+) πρακτικής διατήρησης - για τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των υπό μελέτη ειδών και οικοτόπων, (2) Την ορθή λειτουργία και τον συντονισμό των επιτροπών του έργου (Ομάδα Διαχείρισης Έργου, Επιστημονική Επιτροπή, Συμβούλιο Ενδιαφερόμενων Φορέων) με σκοπό τον αποτελεσματικό συντονισμό του έργου σε διοικητικό, επιστημονικό και οικονομικό επίπεδο,

(3) Την άρτια σύνθεση, δομή καθώς και την αποτελεσματική λειτουργία της κοινοπραξίας του έργου, που εξασφαλίζει τη διάχυση των στόχων και των αποτελεσμάτων του σε ένα ευρύ κοινό (επιστημονικό και μη), (4) Τη μέχρι τώρα πραγματοποίηση δράσεων του έργου εντός των χρονοδιαγραμμάτων, όπως καθορίζονται από την πρόταση του έργου, στο επιθυμητό επίπεδο ποιότητας (βλ. #3 - Τεχνικό Μέρος), (5) Την αποδοχή του έργου και των στόχων του, από τις τοπικές κοινωνίες, οι οποίες το αντιμετωπίζουν ως ένα έργο που συμβάλλει τόσο στην προστασία και διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς τους όσο και στην προβολή των ίδιων των κοινοτήτων. Σημαντικός αριθμός κατοίκων και οργανωμένων συνόλων έχουν αγκαλιάσει το έργο συμμετέχοντας έμμεσα ή άμεσα στην ενίσχυση της υλοποίησής του, (6) Την συμβολή του έργου στη διαμόρφωση ορθολογικής εθνικής περιβαλλοντικής πολιτικής, με την ανάδειξη της σημασίας των ΜΑΦ και την προώθηση δημιουργίας κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου από την πολιτεία (βλ. #3.3) και (7) Την συμβολή του έργου στη δημιουργία μιας Πανευρωπαϊκής πλατφόρμας συνεργασίας έργων που έχουν υιοθετήσει την προσέγγιση των ΜΑΦ (βλ. #3.1.24).

1.3. Προβλήματα που προέκυψαν

Σε γενικές γραμμές, η υλοποίηση του έργου δεν εμποδίστηκε από σοβαρά προβλήματα και ως εκ τούτου δεν παρουσιάστηκαν σημαντικές αποκλείσεις σε σχέση με την διεκπεραίωση των δράσεων. Ορισμένες δυσκολίες που αναφέρθηκαν στην ΑΕ του έργου ή προβληματισμοί που τέθηκαν από μέρους της ΕΕ σχετικά με τεχνικά θέματα του έργου, έχουν αντιμετωπιστεί μέσα από τις συντονισμένες προσπάθειες των φορέων του έργου. Περιορισμένα προβλήματα παρουσιάστηκαν επίσης σε σχέση με την πλήρη ολοκλήρωση της Δράσης Α.5 (βλ. #3.1.5) καθώς και μέρος της εργασίας της Δράσης Γ.1 (βλ. #3.1.8). Οι μικρές καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν οφείλονται σε λόγους που δεν ελέγχονται από τους φορείς του έργου. Όλες οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν και οι τρόποι αντιμετώπισής τους παρουσιάζονται στο Παράρτημα 2 καθώς και στο Παράρτημα 24. Σημειώνεται ότι η άμεση αντιμετώπιση των δυσκολιών αυτών είχε ως αποτέλεσμα να μην παρατηρηθεί οποιαδήποτε ουσιαστική καθυστέρηση ή αλλαγή στην υλοποίηση του έργου ή στις συμβατικές υποχρεώσεις των φορέων προς τους στόχους του.

2. Διοικητικό Μέρος

Η ολοκληρωμένη και ορθολογική διαχείριση του έργου σε διοικητικό, διασφαλίζεται μέσα από το «Διάγραμμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Έργου», όπως αυτό περιγράφεται στην πρόταση. Από τα πρώτα στάδια, το έργο προχώρησε στη σύσταση και λειτουργία των εξής δομών: (1) Ομάδα Διαχείρισης Έργου (ΟΔΕ), (2) Συμβούλιο Ενδιαφερόμενων Φορέων (ΣΕΦ) και (3) Επιστημονική Επιτροπή Έργου (ΕΕΕ) (βλ. #3 - Τεχνικό Μέρος).

Συντονιστικό ρόλο στην υλοποίηση του έργου έχει η ΟΔΕ, τα μέλη της οποίας βρίσκονται σε επικοινωνία επί μονίμου βάσεως, τόσο μεταξύ τους όσο και με τους επικεφαλής εκπροσώπους των συνεργαζόμενων φορέων, μέσω του Υπεύθυνου Διαχείρισης Έργου (ΥΔΕ). Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Επικεφαλής της Ομάδας Διαχείρισης Έργου (ΕΟΔΕ) που είχε οριστεί κατά την έναρξη του έργου, κα Χριστίνα Πανταζή (Λειτουργός Περιβάλλοντος Α), λόγω υπηρεσιακών αναγκών του Τμήματος Περιβάλλοντος, έχει απαλλαχτεί των καθηκόντων αυτών. Τα καθήκοντα του ΕΟΔΕ εκτελεί από την 1^η Ιουλίου 2011 η κα Έλενα Στυλιανοπούλου (Λειτουργός Περιβάλλοντος Α, Τμήμα Περιβάλλοντος) (Παράρτημα 3). Επίσης, ο ανθρωποχρόνος συμμετοχής του ΥΔΕ (Δρα Ηλιάδη Ν.-Γ.) στο έργο έχει μειωθεί, μετά από αίτηση του ίδιου για προσωπικούς λόγους. Η μείωση του ανθρωποχρόνου του Δρα Ηλιάδη, οδήγησε στην πρόσληψη της Βοηθού ΥΔΕ, για την κάλυψη των υποχρεώσεων του ΥΔΕ. Η θέση αυτή πληρώθηκε από την κα Ηρώ Κουζάλη (Βιολόγος – MSc Βιοποικιλότητα και Ταξινόμηση Φυτών). Για την καλύτερη λειτουργία του έργου και βάσει των αλλαγών που έχουν γίνει (αλλαγή ατόμων), ο ΥΔΕ διέθεσε το σύνολο του ανθρωποχρόνου του στο έργο (ταυτόχρονα με την Βοηθό ΥΔΕ και την νέα ΕΟΔΕ) για χρονικό διάστημα 3 μηνών (Μάιος – Ιούλιος). Οι ρυθμίσεις αυτές, δεν αποτελούν σημαντική αλλαγή στην υλοποίηση του έργου, αφού η δομή του βασίζεται στη σύσταση και λειτουργία ομάδων / επιτροπών, ενώ δεν μεταβάλλεται ο οικονομικός προϋπολογισμός του έργου.

Επίσης, όπως προβλεπόταν από το «Διάγραμμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Έργου», το ΣΕΦ και η ΕΕΕ, είναι πλήρως στελεχωμένα, ενώ έχουν γίνει όλες οι προβλεπόμενες, μέχρι στιγμής, συνεδριάσεις των ομάδων αυτών (βλ. #3 - Τεχνικό Μέρος).

Όσον αφορά στον εσωτερικό οικονομικό έλεγχο του έργου, ακολουθούνται οι αρχικές κατευθυντήριες γραμμές που συντάχθηκαν από τον Οικονομικό Διαχειριστή Έργου (ΟιΔΕ) και παραδόθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Παράρτημα 18 στην ΑΕ). Πέραν αυτού, ο ΟιΔΕ πραγματοποιεί έλεγχο ορθότητας τήρησης και συμπλήρωσης των ηλεκτρονικών και έντυπων οικονομικών αρχείων του έργου (ανά ΣΦ), σε εξαμηνιαία βάση.

Με βάση τη μέχρι τώρα πορεία του έργου η ΟΔΕ έχει ετοιμάσει και αποστέλλει στην ΕΕ (και στην Εξωτερική Ομάδα Παρακολούθησης του έργου) τις ακόλουθες εκθέσεις: (i) Αρχική Έκθεση (ΑΕ - Inception Report), τον Σεπτέμβριο του 2010 και (ii) την παρούσα έκθεση, η οποία αποτελεί την «1^η Έκθεση Προόδου» (1st Progress Report). Η 1^η Έκθεση Προόδου αντικατέστησε την προβλεπόμενη από την πρόταση του έργου, για αυτή τη χρονική περίοδο «Ενδιάμεση έκθεση» με αίτηση χρηματοδότησης (αφού το απαιτούμενο ποσοστό 150% της αρχικής δόσης χρηματοδότησης δεν καλύπτεται από τις μέχρι τώρα δαπάνες του έργου).

Η μέχρι τώρα πορεία υλοποίησης των Δράσεων του έργου, η τήρηση του χρονοδιαγράμματος του έργου καθώς και η ετοιμασία και ολοκλήρωση των Παραδοτέων /Ορόσημων¹ του έργου, συντείνουν στην επιτυχή τήρηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου.

3. Τεχνικό Μέρος

3.1. Δράσεις

3.1.1. Δράση Α.1: Καταγραφή των θέσεων των υπό μελέτη ειδών/οικοτόπων και καθορισμός των ορίων των ΜΑΦ

Η δράση ολοκληρώθηκε με επιτυχία στο προβλεπόμενο από την πρόταση του έργου, χρονικό πλαίσιο (Ιανουάριος 2010 - Ιούνιος 2010). Η δράση περιελάμβανε δύο παραδοτέα (*Παράρτηματα 2 και 3 στην ΑΕ*). Η ολοκλήρωση της δράσης συνέβαλε στον έγκαιρο καθορισμό των ορίων των ΜΑΦ, γεγονός που οδήγησε στην απρόσκοπτη εφαρμογή των περαιτέρω εργασιών του έργου. Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι κατά το δεύτερο έτος υλοποίησης του έργου (2011), έχει καταγραφεί άλλη μια νέα θέση /αποικία του είδους **Arabis kennedyae*, εντός των ορίων του ΜΑΦ. Ως εκ τούτου το έργο έχει συμβάλει στην πληρέστερη γνώση της πληθυσμιακής κατανομής των υπό μελέτη ειδών.

3.1.2. Δράση Α.2: Λεπτομερής χαρτογράφηση των ΜΑΦ

Η δράση ξεκίνησε νωρίτερα απ' ό,τι προβλεπόταν και ολοκληρώθηκε με επιτυχία στον καθορισμένο χρόνο (Δεκέμβριος 2010). Σημαντικό εργαλείο για σκοπούς δημιουργίας αλλά και λειτουργίας των ΜΑΦ, αποτελεί η υψηλής ακρίβειας χαρτογράφηση της χλωριδικής σύνθεσης των ΜΑΦ [Παραδοτέο: Πέντε υψηλής ευκρίνειας και μεγάλης κλίμακας (1:500) χάρτες (ένας για κάθε Μικρο-Απόθεμα) (Παράρτημα 4)].

3.1.3. Δράση Α.3: Προετοιμασία των Σχεδίων Παρακολούθησης για κάθε ΜΑΦ

Η δράση πραγματοποιήθηκε εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος (Ιανουάριος 2010 – Δεκέμβριος 2010). Η δράση αποσκοπούσε στη δημιουργία των τεχνικών εγγράφων που θα εξασφάλιζαν την αποτελεσματικότητα των μέτρων διαχείρισης, μέσα από την ανάπτυξη στρατηγικών ορθής παρακολούθησης των ΜΑΦ και των ειδών που βρίσκονται εντός των ορίων τους. Η δομή και το περιεχόμενο των Σχεδίων Παρακολούθησης συμφωνήθηκε κατά την 1^η συνεδρία της ΕΕΕ (*Παράρτημα 15 στην ΑΕ*). Αποτέλεσμα της δράσης αυτής ήταν η σύνταξη πέντε Σχεδίων Παρακολούθησης (ένα για κάθε ΜΑΦ) [Παραδοτέο: Πέντε Σχέδια Παρακολούθησης (ένα για κάθε Μικρο-Απόθεμα) (Παράρτημα 5)]. Σήμερα, τα Σχέδια Παρακολούθησης, βρίσκονται σε πλήρη διαδικασία εφαρμογής και αποτελούν τη βάση πάνω στην οποία παρακολουθείται και προσδιορίζεται η πρόοδος των δράσεων διατήρησης του έργου (Δράσεις Γ).

¹ Όλα τα Παραδοτέα και Ορόσημα του έργου είναι διαθέσιμα και στην Ιστοσελίδα του στις διευθύνσεις: <http://www.plantnet.org.cy/lang1/deliverables.html> και <http://www.plantnet.org.cy/lang1/milestones.html>, αντίστοιχα.

3.1.4. Δράση A.4: Προετοιμασία των Διαχειριστικών Σχεδίων για κάθε ΜΑΦ

Η δράση ολοκληρώθηκε στον καθορισμένο από την πρόταση χρόνο (Δεκέμβριος 2010). Σκοπός της δράσης ήταν η δημιουργία ολοκληρωμένων Διαχειριστικών Σχεδίων, που θα περιλαμβάνουν μέτρα διατήρησης, τόσο επί-τόπου, όσο και εκτός-τόπου, για κάθε υπό μελέτη είδος/οικότοπο και για κάθε ΜΑΦ [Παραδοτέο: Πέντε Διαχειριστικά Σχέδια (ένα για κάθε Μικρο-Απόθεμα) (Παράρτημα 6)]. Σημειώνεται ότι τα Σχέδια Παρακολούθησης, πέραν από το ότι εγκρίθηκαν από την ΕΕΕ, έτυχαν της μελέτης και έγκρισης από τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα (Τμήμα Περιβάλλοντος και Τμήμα Δασών) (Παράρτημα 7). Τα Τμήματα αυτά είναι αρμόδια για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής και Εθνικής νομοθεσίας που έχει σχέση με την προστασία και διατήρηση της φύσης, καθώς επίσης για την εφαρμογή της Οδηγίας των Οικοτόπων και τη λειτουργία του δικτύου Natura 2000 στην Κύπρο.

3.1.5. Δράση A.5: Εκτίμηση της γενετικής ποικιλότητας και της δομής του πληθυσμού για καθένα από τα 5 υπό μελέτη είδη προτεραιότητας και για το *Cedrus brevifolia*

Η δράση ξεκίνησε νωρίτερα από τον προβλεπόμενο χρόνο (Μάρτιος 2010 αντί Οκτώβριος 2010) λόγω της εποχικότητας που παρουσιάζουν τα υπό μελέτη είδη. Η συλλογή φρέσκου φυτικού ιστού από τους πληθυσμούς των υπό μελέτη ειδών συνεχίστηκε και φέτος (2011) κατά την περίοδο ανάπτυξής τους. Θα πρέπει να αναφερθεί στο σημείο αυτό ότι ο αριθμός των 50 δειγμάτων ανά είδος και ανά πληθυσμό που αναφέρεται στην πρόταση είναι απλά ενδεικτικός. Υπήρχαν περιπτώσεις, όπου λόγω του μικρού μεγέθους των πληθυσμών και των έντονων διακυμάνσεων που παρατηρούνται στον αριθμό των φυτών σε κάθε πληθυσμό των υπό μελέτη ειδών², ήταν αδύνατο να συλλεχθούν 50 δείγματα. Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η επιλογή της χρήσης μοριακών δεικτών, όπως *AFLPs*, ο οποίος παρέχει τη δυνατότητα ενίσχυσης τυχαίων τμημάτων από το σύνολο του γενώματος του υπό μελέτη είδους, παρέχει τη δυνατότητα μείωσης του μεγέθους του δείγματος εντός του πληθυσμού, χωρίς αυτό να επηρεάζει την ανάλυση των αποτελεσμάτων (κάτι το οποίο ισχύει και στην περίπτωση του παρόντος έργου). Έτσι, με βάση τα Σχέδια Παρακολούθησης (Δράση A.3), τα οποία και εγκρίθηκαν από την ΕΕΕ, και λαμβάνοντας υπόψη τη διακύμανση στον αριθμό των ατόμων κάθε πληθυσμού, οι συλλογές που έγιναν είχαν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

Φυτικό Είδος	Αριθμός περιοχών δειγματοληψίας	Συνολικός αριθμός ατόμων δειγματοληψίας
* <i>Ophrys kotschy</i>	4	123
* <i>Centaurea akamantis</i>	2	67

² Καδής Κ. (1995) Η αναπαραγωγική βιολογία των κινδυνευόντων και εύρωτων (αυστηρώς προστατευομένων) ειδών της Κυπριακής χλωρίδας. Διδακτορική Διατριβή. Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. / Ανδρέου Μ. (2010) Βιολογία διατήρησης σπάνιων φυτών της Κύπρου. Διδακτορική Διατριβή. Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

<i>*Astragalus macrocarpus</i> subsp. <i>lefkarensis</i>	5	161
<i>*Arabis kennedyae</i>	3	114
<i>Cedrus brevifolia</i> (οικότοπος *9590)	6	300

Η δράση αυτή έχει τροποποιηθεί ως προς την υλοποίησή της, μετά από την έγκριση της ΑΕ από την ΕΕ (βλ. #3.1.5 στην ΑΕ). Στο πλαίσιο αυτής της έγκρισης, το Πανεπιστήμιο Frederick προχώρησε στην αγορά και ενίσχυση του εργαστηρίου που παραχωρήθηκε από το UNDP-ACT για τους σκοπούς του έργου, με εξειδικευμένο αυτοματοποιημένο εξοπλισμό εργαστηρίου μοριακής γενετικής. Ο εξοπλισμός αυτός αγοράστηκε και τέθηκε στη διάθεση του έργου άμεσα (Παράρτημα 8).

Με την αγορά του εξοπλισμού και την ολοκλήρωση των δειγματοληψιών, προσωπικό του Πανεπιστημίου Frederick ξεκίνησε την απομόνωση γενετικού υλικού από το φυτικό υλικό που συλλέχθηκε. Ωστόσο, οι εργασίες διακόπηκαν απρόσμενα, στις 11 Ιουλίου 2011, οπότε και σοβαρά προβλήματα αστάθειας στην παροχή ρεύματος παρουσιάστηκαν σε ολόκληρη την Κύπρο³. Μάλιστα λόγω της αστάθειας στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, μηχανήμα που παραχωρήθηκε από το UNDP-ACT για σκοπούς υλοποίησης της δράσης, παρουσίασε βλάβη (Παράρτημα 7), και τέθηκε εκτός λειτουργίας. Με αυτά τα δεδομένα, η ΟΔΕ αποφάσισε όπως σταματήσουν προσωρινά οι εργασίες της δράσης, μέχρι να διασφαλιστεί η σταθερότητα του συστήματος παροχής του ηλεκτρικού ρεύματος στην Κύπρο. Ακόμη, εξετάζεται η πιθανότητα εγκατάστασης ηλεκτρογεννήτριας στο εργαστήριο ώστε να διασφαλιστεί η ασφαλής λειτουργία των μηχανημάτων. Λόγω αυτών των αστάθμητων παραμέτρων, η Δράση αυτή ενδέχεται να παρουσιάσει καθυστέρηση στην υλοποίησή της. Η ομαλή και συνεχής παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε ολόκληρη την Κύπρο αναμένεται ότι θα ξεκινήσει μέσα στο Φθινόπωρο του 2011. Το γεγονός αυτό καθιστά επιβεβλημένη την υποβολή αίτησης για παράταση στην υλοποίηση της Δράσης Α5, και ολοκλήρωσή της, αντί τον Σεπτέμβριο του 2011 όπως προβλεπόταν, τον Ιανουάριο του 2012.

3.1.6. Δράση Α.6: Αξιοποίηση των εμπειριών άλλων Ευρωπαϊκών χωρών που υιοθέτησαν την προσέγγιση του ΜΑΦ

Η συγκεκριμένη δράση ξεκίνησε τον Μάιο του 2010 και ολοκληρώθηκε με μια τρίμηνη παράταση (Ιούνιος 2011 αντί Μάρτιος 2011). Η παράταση στην υλοποίηση της δράσης αυτής οφειλόταν στην αλλαγή ενός από τους προορισμούς (έργο LIFE) που θα επισκέπτονταν οι φορείς του έργου. Η αλλαγή αυτή κρίθηκε αναγκαία, αφού ο συντονιστής του έργου LIFE02 NAT/SLO/008587 λόγω προβλήματος υγείας, δεν ήταν σε θέση να ανταποκριθεί στην οργάνωση και ξενάγηση εκπροσώπων του έργου στο δίκτυο ΜΑΦ της Σλοβενίας. Έτσι, επιλέχθηκε η αντικατάσταση του προορισμού της Σλοβενίας με αυτόν του δικτύου ΜΑΦ της Βουλγαρίας, το οποίο δημιουργήθηκε μέσα από υπό εξέλιξη έργο LIFE+. Οι επισκέψεις κατά χρονική σειρά υλοποίησής τους έγιναν ως εξής: (1) 16–19 Μαΐου 2010: Δίκτυο ΜΑΦ στη Δυτική Κρήτη (LIFE04 NAT/GR/000104), (2) 24–30 Οκτωβρίου 2010: επίσκεψη μελών του

³ Έκρηξη ισχυρής ισχύος σημειώθηκε στην Ναυτική Βάση στην περιοχή Μαρί στις 11/07/2011, όπου μεταξύ άλλων είχε ως αποτέλεσμα την καταστροφή του κύριου ηλεκτροπαραγωγού σταθμού της Κύπρου.

έργου στο Δίκτυο ΜΑΦ στη περιοχή της Βαλένθια (LIFE93 NAT/E/011100, LIFE95 NAT/E/00856, LIFE99 NAT/E/006417, LIFE03 NAT/E/0064) καθώς και στο Δίκτυο ΜΑΦ στο νησί της Μινόρκας (LIFE00 NAT/E/007355), (3) 14–17 Ιουνίου 2011: επίσκεψη στο δίκτυο ΜΑΦ στη Βουλγαρία (LIFE08 NAT/BG/279). Οι επισκέψεις αυτές (Παράρτημα 9) ήταν ιδιαίτερα εποικοδομητικές και συνέβαλαν όχι μόνο στην ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των μελών των εν λόγω έργων, αλλά και στην απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις δράσεις διατήρησης που πραγματοποιούνται στις συγκεκριμένες Ευρωπαϊκές χώρες. Η αξιοποίηση των γνώσεων και εμπειριών άλλων Ευρωπαϊκών χωρών θα συμβάλουν στην επίλυση προβλημάτων που ίσως εμφανιστούν στο τρέχον έργο, αλλά και στην ομαλότερη διεξαγωγή του. Άξιο αναφοράς ως προς την υλοποίηση της δράσης αυτής είναι το γεγονός ότι η ΟΔΕ σχεδίασε με τέτοιο τρόπο τις επισκέψεις αυτές, έτσι που ένας σημαντικός αριθμός μελών του έργου PLANT-NET CY να επισκεφθούν τα έργα αυτά στο εξωτερικό, ώστε να μεγιστοποιηθεί το όφελος σε επίπεδο αριθμού των ατόμων που θα καταρτιστούν. Επίσης, με την επιστροφή της κάθε ομάδας (μελών του έργου), από τις επισκέψεις στα δίκτυα ΜΑΦ του εξωτερικού, οργανώθηκαν σχετικές παρουσιάσεις προς όλα τα μέλη του έργου. Στις συναντήσεις αυτές παρουσιάστηκαν οι εμπειρίες και γνώσεις που αποκομίστηκαν από κάθε επίσκεψη και συζητήθηκαν τρόποι αξιοποίησης αυτών των εμπειριών και γνώσεων στα πλαίσια της υλοποίησης του έργου PLANT-NET CY.

3.1.7. Δράση Β: Αγορά/μίσθωση γης και/ή πληρωμές αποζημίωσης για τα δικαιώματα χρήσης

Το έργο δεν περιλάμβανε τέτοια δράση.

3.1.8. Δράση Γ.1: Εγκατάσταση των ΜΑΦ στο πεδίο

Η δράση αυτή ολοκληρώθηκε με επιτυχία στον προβλεπόμενο από την πρόταση χρόνο (Ιούνιος 2011). Στο πλαίσιο της, προσδιορίστηκαν επακριβώς οι πέντε περιοχές ΜΑΦ. Οι περιοχές οριοθετήθηκαν με μεταλλικές πινακίδες (δείκτες) οι οποίες φέρουν το σήμα του έργου, αλλά και του προγράμματος LIFE+ (Παράρτημα 9). Επιπλέον, για σκοπούς ενημέρωσης των επισκεπτών, αλλά και των τοπικών κοινωνιών, έχουν εγκατασταθεί ενημερωτικές πινακίδες τόσο στην είσοδο των ΜΑΦ, όσο και σε κεντρικά σημεία των κοινοτήτων που γειτνιάζουν με τα ΜΑΦ (#3.1.16). Για την ευκολότερη πρόσβαση/διακίνηση των επισκεπτών εντός των ΜΑΦ, αλλά ταυτόχρονα και για την προστασία των υπό παρακολούθηση ειδών και οικοτόπων από το ποδοπάτημα (από επισκέπτες, αλλά και ζώα της περιοχής), οι συντελεστές του έργου έχουν προχωρήσει στην οριοθέτηση και κατασκευή μονοπατιών εντός των ΜΑΦ 1 (*Ophrys kotschyi*) και ΜΑΦ 2 (*9390 Θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*). Επίσης, έγινε βελτίωση και καθαρισμός του μονοπατιού εντός του ΜΑΦ 4 (*Centaurea akamantis*) στο Φαράγγι του Άβακα (για το ΜΑΦ 4 η συντήρηση και βελτίωση του μονοπατιού έγινε από το Τμήμα Δασών – συνεργαζόμενος φορέας - με ιδίους πόρους). Επίσης, τμήμα των ΜΑΦ 1 (*Ophrys kotschyi*) και ΜΑΦ 4 (*Centaurea akamantis*), περιφράχτηκε για σκοπούς προστασίας των ειδών-στόχων⁴.

⁴ Οι δραστηριότητες της Δράσης αυτής θα έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου, τον Ιούνιο του 2011. Ωστόσο, η περίφραξη στο ΜΑΦ 4 και ο σχηματισμός του μονοπατιού στο ΜΑΦ 2,

Σημειώνεται ότι η δημιουργία μονοπατιών εντός των ΜΑΦ, αλλά και η περιφράξη τμημάτων τους καθορίστηκε μέσα από τη σύνταξη των Διαχειριστικών Σχεδίων (Δράσης Α.4).

3.1.9. Δράση Γ.2: Εγκατάσταση των μόνιμων επιφανειών παρακολούθησης

Η δράση έχει ολοκληρωθεί με βάση το χρονοδιάγραμμα του έργου (Ιούνιος 2011). Τόσο ο αριθμός των μόνιμων επιφανειών παρακολούθησης, εντός κάθε ΜΑΦ, όσο και το μέγεθός τους ποικίλει ανάλογα με το υπό μελέτη είδος και οικοτόπο. Τόσο ο αριθμός των επιφανειών παρακολούθησης, όσο και το μέγεθός τους καθορίστηκε μέσα από την σύνταξη των Σχεδίων Παρακολούθησης (Δράση Α.3) και την έγκρισή τους από την ΕΕΕ. Συγκεκριμένα έχουν εγκατασταθεί: (1) 9 επιφάνειες παρακολούθησης, 1x1 m στο ΜΑΦ 1 (**Ophrys kotschyi*), (2) 5 επιφάνειες παρακολούθησης, 20x20 m στο ΜΑΦ 2 (*9390 Θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*), (3) 15 επιφάνειες παρακολούθησης στο ΜΑΦ 3 (**Arabis kennedyae* και *9590 Δάση *Cedrus brevifolia*): 10 επιφάνειες παρακολούθησης (το μέγεθος ποικίλει) εγκαταστάθηκαν για το είδος **Arabis kennedyae* και 5 επιφάνειες παρακολούθησης 20x20 m για τον τύπο οικοτόπου *9590 Δάση *Cedrus brevifolia*, (4) 6 επιφάνειες παρακολούθησης (το μέγεθος ποικίλει) στο ΜΑΦ 4 (**Centaurea akamantis*) και (5) 3 επιφάνειες παρακολούθησης, 10x10 m στο ΜΑΦ 5 (**Astragalus macrocarpus* subsp. *lefkarensis*).

3.1.10. Δράση Γ.3: Παρακολούθηση των ΜΑΦ

Η υλοποίηση της δράσης ξεκίνησε και συνεχίζεται κανονικά και χωρίς οποιαδήποτε προβλήματα. Μια από τις σημαντικότερες εργασίες της δράσης αυτής έχει υλοποιηθεί, μέσα από την αγορά και εγκατάσταση ενός συστήματος ψηφιακών αισθητήρων καταγραφής κλιματολογικών δεδομένων. Το σύστημα αυτό, μαζί με ένα καταγραφέα δεδομένων, αποτελεί το Σταθμό Παρακολούθησης που έχει εγκατασταθεί σε κάθε ΜΑΦ, πλην του ΜΑΦ 3 (υπάρχει ήδη εγκαταστημένος σταθμός παρακολούθησης από το Τμήμα Δασών, στα πλαίσια άλλου έργου). Με την ολοκλήρωση της εγκατάστασης των Σταθμών στο πεδίο και τη δοκιμαστική λειτουργία τους για σύντομο χρονικό διάστημα (2 μήνες), συντάχθηκε το Πρωτόκολλο λειτουργίας και συντήρησής τους [Παραδοτέο: Πρωτόκολλο λειτουργίας και συντήρησης των Σταθμών Παρακολούθησης (Παράρτημα 10)]. Η ολοκλήρωση της δράσης αναμένεται με την ολοκλήρωση του έργου, τον Ιούνιο 2013. Μέχρι την ολοκλήρωση του έργου προβλέπονται άλλα δύο παραδοτέα της δράσης: Ιούλιος 2012 και Ιούνιος 2013 – Ετοιμασία πέντε Εκθέσεων Παρακολούθησης (μία για κάθε ΜΑΦ), αντίστοιχα για κάθε έτος. Στις εκθέσεις αυτές θα παρουσιαστούν και θα αναλυθούν τα περιβαλλοντικά δεδομένα που θα έχουν καταγραφεί από τους Σταθμούς Παρακολούθησης.

3.1.11. Δράση Γ.4: Εφαρμογή μέτρων διατήρησης εντός των ΜΑΦ

Παρ' όλο που η δράση προβλεπόταν να ξεκινήσει τον Οκτώβριο 2011 ξεκίνησε σε πιλοτικό επίπεδο από τις 15 Απριλίου 2010, όταν δοκιμάστηκε επιτυχώς η τεχνητή επικοινωνία 70

θα παρουσιάσουν μια μικρή καθυστέρηση ως προς την ολοκλήρωσή τους κατά τρεις μήνες. Η καθυστέρηση οφείλεται στο γεγονός ότι, μετά την κατοχύρωση των σχετικών προσφορών, οι αρμόδιες υπηρεσίες ζήτησαν την υποβολή συγκεκριμένου «Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας» του εργοταξίου, πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου.

ατόμων **Ophrys kotschyi* εντός του ΜΑΦ 1. Παράλληλα, η ετοιμασία των Διαχειριστικών Σχεδίων με τη συμβολή της ΕΕΕ, επέτρεψε την οριστικοποίηση των μέτρων που θα υλοποιηθούν για καθένα από τα υπό μελέτη είδη/οικοτόπους. Κατά την τρέχουσα περίοδο (Μάρτιος – Οκτώβριος 2011), τα μέτρα διατήρησης που περιγράφονται στη δράση έχουν εφαρμοστεί στην ολότητά τους. Παρακολούθηση και καταγραφή της επίδρασης του κάθε μέτρου που εφαρμόζεται σε κάθε ένα από τα υπό μελέτη είδη και οικοτόπους, θα συμβάλει στην αποδοχή της καθολικής εφαρμογής του μέτρου αυτού σε σημαντικό αριθμό ατόμων του πληθυσμού του είδους εντός του ΜΑΦ. Δεδομένου ότι η δράση θα συνεχιστεί και ολοκληρωθεί με το τέλος του έργου (Ιούνιος 2013), δεν προβλέπεται να υπάρξει οποιοδήποτε πρόβλημα υλοποίησης των στόχων που τέθηκαν.

3.1.12. Δράση Γ.5: Εμπλουτισμός των πληθυσμών των υπό μελέτη ειδών

Η δράση αναμένεται να ξεκινήσει σύμφωνα με το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα τον Οκτώβριο 2011.

3.1.13. Δράση Γ.6: Αξιοποίηση των υφιστάμενων Βοτανικών Κήπων του Τμήματος Δασών για την εκτός τόπου διατήρηση των υπό μελέτη ειδών

Σκοπός της δράσης αυτής είναι η συλλογή και φύτευση, κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες, σπερμάτων των υπό μελέτη ειδών. Παρ' όλο που η δράση προβλεπόταν να ξεκινήσει τον Ιούλιο του 2011, η πρώτη συλλογή σπερμάτων ξεκίνησε από τον Απρίλιο 2010 (συνεχίστηκε περιοδικά ανάλογα με την περίοδο καρποφορίας του κάθε είδους), ενώ στη συνέχεια ξεκίνησε και η υλοποίηση των πειραμάτων φύτευσης. Η ίδια διαδικασία ακολουθήθηκε και φέτος, ενώ για τη διασφάλιση της επιτυχίας της δράσης, όλα τα αρτίβλαστα ή φυτάρια που παρήχθησαν έχουν δοθεί στα φυτώρια του Τμήματος Δασών για την περαιτέρω ανάπτυξή τους (25 άτομα *Q. alnifolia*, 20 άτομα **A. kennedyae*, 26 άτομα **A. macrocarpus* subsp. *lefkarensis* και 52 άτομα **C. akamantis*). Επίσης, σε πιλοτικό επίπεδο, 10 άτομα από κάθε είδος έχουν εγκατασταθεί στους Βοτανικούς Κήπους του Τμήματος Δασών, όπως αυτό προβλέπεται στην πρόταση. Με βάση τη μέχρι τώρα πορεία των εργασιών της δράσης καθώς και το χρονικό βάθος υλοποίησής της (Ιούλιος 2013), θεωρείται βέβαιο ότι δεν θα υπάρξει οποιοδήποτε πρόβλημα στην υλοποίησή της.

3.1.14. Δράση Γ.7: Συλλογή και αποθήκευση σπερμάτων των υπό μελέτη ειδών στην τράπεζα σπερμάτων του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών για την εκτός τόπου διατήρησή τους

Υλοποίηση της δράσης ξεκίνησε σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου, τον Απρίλιο του 2010 και θα ολοκληρωθεί με το τέλος του έργου (Ιούνιος 2013). Σύμφωνα με τα Σχέδια Παρακολούθησης, σπορομερίδες για κάθε ένα από τα υπό μελέτη είδη (εκτός **Ophrys kotschyi* και *Quercus alnifolia*, των οποίων τα σπέρματα δεν είναι δυνατό να διατηρηθούν σε τράπεζα σπερμάτων) θα ετοιμαστούν και θα παραδοθούν στην Εθνική τράπεζα σπερμάτων της Κύπρου, που διατηρείται στο Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών (Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος). Κατά τις δύο περιόδους συλλογής σπερμάτων (2010, 2011) έχουν συλλεχθεί και ετοιμαστεί σπορομερίδες για τα είδη: **A. kennedyae* και **C.*

akamantis, ενώ για το είδος του οικοτόπου *9590 *C. brevifolia* η συλλογή σπερμάτων αναμένεται να γίνει φέτος (2011) τον Οκτώβριο (μήνας ωρίμανσης των κώνων του είδους). Τα σπέρματα του *A. macrocarpus* subsp. *lefkarensis* έχουν χρησιμοποιηθεί εξ' ολοκλήρου για παραγωγή νέων φυτών στο πλαίσιο της Δράσης Γ6. Τα σπέρματα όλων των ειδών μέχρι στιγμής βρίσκονται αποθηκευμένα στα εργαστήρια του Πανεπιστημίου Frederick, ενώ η παράδοσή τους στο Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, θα γίνει μόλις ολοκληρωθεί η ετοιμασία των σπορομερίδων όλων των ειδών. Το παραδοτέο της δράσης αυτής θα ολοκληρωθεί τον Ιούνιο 2013.

3.1.15. Δράση Γ.8: Φύλαξη των ΜΑΦ

Παρ' όλο που η δράση αναμενόταν να ξεκινήσει τον Ιανουάριο του 2012, εντούτοις η έναρξη της έγινε με την έναρξη της πλήρους ανάπτυξης και εγκατάστασης των ΜΑΦ, σε κάθε περιοχή (από τις αρχές Μαΐου 2011). Η δράση ξεκίνησε με την εφαρμογή περιπολιών στα ΜΑΦ, από λειτουργούς του Τμήματος Δασών που έχουν οριστεί για το σκοπό αυτό (έχει οριστεί ένας λειτουργός από το Δασικό Σταθμό που γειτνιάζει με κάθε ΜΑΦ). Το προσωπικό του Τμήματος Δασών, που εμπλέκεται στη δράση αυτή, αλλά και η συχνότητα των περιπόλων που γίνεται σε κάθε ΜΑΦ, παρουσιάζονται στο Παράρτημα 11. Επίσης στο Παράρτημα 11, παρουσιάζεται το έντυπο το οποίο θα συμπληρώνεται από τον εκτελών την περιπολία Δασικό Λειτουργό. Οι περιπολίες γίνονται με οχήματα του Τμήματος Δασών, ενώ η δαπάνη καυσίμων των περιπολιών καλύπτεται από ίδιους πόρους του Τμήματος Δασών. Επισημαίνεται ότι τα άτομα αυτά έτυχαν ενημέρωσης/ εκπαίδευσης σχετικά με την υιοθέτηση της προσέγγισης των ΜΑΦ για σκοπούς διατήρησης σπάνιων και απειλούμενων ειδών χλωρίδας, καθώς και για τους στόχους του έργου. Αυτή η ενημέρωση καθιστά τα άτομα ικανά ώστε σε περιπτώσεις επίσκεψης των ΜΑΦ από οργανωμένα σύνολα, να παρέχουν τις σχετικές πληροφορίες και διευκολύνσεις για τις επισκέψεις στις περιοχές.

3.1.16. Δράση Δ.1: Ενημερωτική εκστρατεία, διοργάνωση συναντήσεων εργασίας, σεμιναρίων και συνεδρίων, παραγωγή ενημερωτικού υλικού

Η υλοποίηση της δράσης εξελίσσεται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου, παρά τη μικρή αρχική καθυστέρηση που είχε παρουσιαστεί στην υλοποίηση των συναντήσεων των φορέων του έργου με τις τοπικές κοινωνίες (Πρώτο παραδοτέο της δράσης, *Παράρτημα 6 της ΑΕ*). Με βάση το χρονοδιάγραμμα του έργου έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες:

Ενημερωτικές πινακίδες: Σε συνεργασία με τους όλους τους φορείς του έργου και λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις των τοπικών κοινωνιών, οι συντελεστές του έργου προχώρησαν στη διαδικασία σχεδιασμού και κατασκευής 10 ενημερωτικών πινακίδων. Οι πινακίδες αυτές εγκαταστάθηκαν όπως περιγράφεται και στη Δράση Γ.1, εντός των ορίων των ΜΑΦ, καθώς και εντός των κοινοτήτων που γειτνιάζουν με τα ΜΑΦ [Παραδοτέο: Δέκα ενημερωτικές πινακίδες (Παράρτημα 12)]⁵. Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι την εγκατάσταση των πινακίδων εντός των κοινοτήτων ανέλαβαν οι ίδιες οι κοινότητες, μετά από την αгаσθή συνεργασία που αναπτύχθηκε μεταξύ αυτών και των φορέων του έργου.

⁵ Το πλήρες κείμενο των πινακίδων βρίσκεται στην ιστοσελίδα του έργου: http://www.plantnet.org.cy/lang1/information_material.html

Συνάντηση εργασίας τουρισμού: Το εργαστήρι τουρισμού πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2011 με ιδιαίτερη επιτυχία αφού, πέραν του ότι ο στόχος ως προς τον αριθμό των συμμετεχόντων καλύφθηκε, το χαιρετισμό στην ημερίδα απεύθυνε ο Υφυπουργός Παρά τω Προέδρω, ενώ την ημερίδα τίμησαν με την παρουσία τους ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και ο Επίτροπος Περιβάλλοντος. Οι παρουσιάσεις / θέσεις των ομιλητών καθώς και τα συμπεράσματα, αποτέλεσαν το παραδοτέο της εργασίας αυτής [Παραδοτέο: Έκθεση για τη συνάντηση εργασίας τουρισμού (Παράρτημα 13)].

Κάλυψη του έργου από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (ΜΜΕ): Προβολή των στόχων και δράσεων του έργου έγινε και από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Η προβολή από τα ΜΜΕ προβλέπει μέχρι την ολοκλήρωση του έργου (Ιούνιος 2013) τη δημοσίευση 3 δελτίων τύπου, 2 ραδιοφωνικών εκπομπών, 3 άρθρων σε εφημερίδες και 3 παρουσιάσεων σε τηλεοπτικές εκπομπές. Μέχρι τώρα οι δραστηριότητες των φορέων του έργου έχουν καλύψει:

- 2 από τα 3 δελτία τύπου (Παράρτημα 7 της ΑΕ) και [Παραδοτέο: Κάλυψη ΜΜΕ: δελτίο τύπου (Παράρτημα 14)] - πρόκειται για δημοσιεύσεις σε δυο παγκύπριες, καθημερινής κυκλοφορίας εφημερίδες.
- 2 από τις 3 τηλεοπτικές εκπομπές [Παραδοτέο: Κάλυψη ΜΜΕ (Παράρτημα 15)]⁶ - πρόκειται για καθημερινές πρωινές και μεσημβρινές ενημερωτικές εκπομπές του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ 1),
- 1 από τις 2 ραδιοφωνικές εκπομπές [Παραδοτέο: Κάλυψη ΜΜΕ (Παράρτημα 15)] (- πρόκειται για καθημερινή μεσημβρινή ενημερωτική εκπομπή του Τρίτου Προγράμματος του ΡΙΚ,
- 2 από τα 3 άρθρα σε εφημερίδες/περιοδικά [Παραδοτέο: Κάλυψη ΜΜΕ: άρθρο σε εφημερίδα/περιοδικό (Παράρτημα 16)]. Η δημοσίευση του ενός άρθρου έχει γίνει σε εβδομαδιαία εφημερίδα Παγκύπριες κυκλοφορίας, ενώ το δεύτερο άρθρο έχει δημοσιευθεί στο περιοδικό «Δασικοί Θησαυροί». Το περιοδικό αυτό εκδίδεται από τον «Φιλοδασικό Σύνδεσμο Κύπρου», σε ετήσια βάση και αποτελεί ένα από τα κύρια επαγγελματικά περιοδικά των επιστημόνων που ασχολούνται με θέματα άγριας πανίδας και χλωρίδας της Κύπρου.

Ενημερωτικό υλικό, ενημερωτικά δελτία: Έχουν ολοκληρωθεί τα μέχρι τώρα προβλεπόμενα από το χρονοδιάγραμμα του έργου Παραδοτέα. Συγκεκριμένα, τον Ιούνιο του 2010 ετοιμάστηκε το «1^ο Ενημερωτικό Δελτίο» (Παράρτημα 8 της ΑΕ), ενώ τον Ιούνιο του 2011 ετοιμάστηκε το «2^ο Ενημερωτικό Δελτίο» [Παραδοτέο: Ενημερωτικό Δελτίο (Παράρτημα 17)]. Σε αυτό το ενημερωτικό δελτίο παρουσιάζονται οι δράσεις του έργου που έχουν διεκπεραιωθεί κατά τον πρώτο χρόνο υλοποίησης του έργου, καθώς και δράσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη. Το δελτίο στάλθηκε σε έντυπη μορφή και ηλεκτρονική μορφή σε φορείς και οργανωμένα σύνολα της Κύπρου που ασχολούνται με θέματα περιβάλλοντος και ευαισθητοποίησης/ ενημέρωσης του κοινού (Παράρτημα 17) (σε μερικούς οργανισμούς η αποστολή του εντύπου θα ολοκληρωθεί εντός του μηνός Αυγούστου). Επίσης, όπως προβλεπόταν από το έργο (Ιανουάριος 2011), οι φορείς του έχουν προχωρήσει στη

⁶ Το Παραδοτέο αυτό βρίσκεται σε ψηφιακή μορφή στο cd το οποίο αποστέλλεται μαζί με την παρούσα έκθεση. Επίσης, βρίσκεται στην ιστοσελίδα του έργου στη διεύθυνση: <http://www.plantnet.org.cy/lang1/publicity.html>.

δημιουργία και διάχυση ενημερωτικού υλικού σε ομάδες στόχους όπως αυτές περιγράφονται στην πρόταση. Συγκεκριμένα ετοιμάστηκε:

- Έγχρωμη αφίσα [Παραδοτέο: Αφίσες και λίστα αποδεκτών (Παράρτημα 18)], η οποία διατέθηκε από τους φορείς του έργου σε πέραν των 250 σχολείων και φορέων νεολαίας (Παράρτημα 18).
- Ενημερωτικό φυλλάδιο (σε τρεις γλώσσες) [Παραδοτέο: Ενημερωτικά Φυλλάδια (στα Ελληνικά, Αγγλικά και Τούρκικα) (Παράρτημα 19)], το οποίο αποστάληκε σε πέραν των 200 φορέων (Παράρτημα 19).

Πέραν από τις συμβατικές υποχρεώσεις του έργου, οι φορείς του έργου, προέβησαν στην υλοποίηση διαφόρων εργασιών / δράσεων διάχυσης του έργου και των στόχων του (βλ. #3.4). Οι εργασίες αυτές δεν επιβάρυναν τον οικονομικό προϋπολογισμό του έργου, αφού υλοποιήθηκαν χωρίς τη χρηματοδότηση του προγράμματος LIFE+. Δεδομένης της μέχρι τώρα πορείας υλοποίησης της δράσης, δεν αναμένεται να υπάρξει οποιοδήποτε πρόβλημα ως προς την διεκπεραίωσή της μέχρι το τέλος του έργου (Ιούνιος 2013).

Εντούτοις, για την καλύτερη διεξαγωγή δυο εργασιών της δράσης αυτής, οι φορείς του έργου ζητούν την παράταση στην προθεσμία υλοποίησής τους. Οι εργασίες αυτές, είναι ο Διαγωνισμός Νέων (Youth competition), που αναμένεται να διεξαχθεί το Σεπτέμβριο 2011 και η δημιουργία του DVD το Δεκέμβριο 2011. Για το Διαγωνισμό Νέων έχει αναπτυχθεί επικοινωνία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου (Παράρτημα 20) που αποτελεί τον αρμόδιο φορέα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ώστε να υπάρξει μια πιο ευρεία εμπλοκή των σχολείων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Κύπρου (Νέα προτεινόμενη ημερομηνία υλοποίησης της εργασίας: 30/04/2012). Για τη δημιουργία του DVD κρίνεται ότι η παράταση θα επιτρέψει την προβολή και παρουσίαση περισσότερων δραστηριοτήτων του έργου (Προτεινόμενη ημερομηνία παράδοσης: 30/06/2013 –με την ολοκλήρωση του έργου).

3.1.17. Δράση Δ.2: Τεχνικές εκδόσεις, δημιουργία ιστοσελίδας, παραγωγή ψηφιακών δίσκων, εκκλαϊκευμένη αναφορά

Η δράση αυτή ξεκίνησε στον προβλεπόμενο χρόνο, με την υλοποίηση της ιστοσελίδας του έργου (Παράρτημα 10 στην ΑΕ). Η ιστοσελίδα του έργου (www.plantnet.org.cy) ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα με την προσθήκη υλικού για τις τρέχουσες ή/και ολοκληρωμένες δράσεις του. Έχει ξεπεραστεί η επιθυμητή με βάση την πρόταση επισκεψιμότητα (50 επισκέπτες/μήνα - Παράρτημα 21). Στη διαμόρφωση της ιστοσελίδας του έργου έχουν υιοθετηθεί και τα σχόλια / παρατηρήσεις που έλαβαν οι φορείς του έργου από την ΕΕ (επιστολή έγκρισης ΑΕ), με την προσθήκη του κωδικού του έργου και την σαφή αναφορά ότι το έργο υποστηρίζεται από την ΕΕ.

Πέραν από τις συμβατικές υποχρεώσεις του έργου, οι φορείς έχουν δημιουργήσει και λειτουργούν με επιτυχία ειδικές σελίδες-χώρους στην πύλη κοινωνικής δικτύωσης “Facebook” (Group: Establishment of a Plant Micro-reserve Network in Cyprus for the Conservation of Priority Species and Habitats) με 243 φίλους και στον ιστοχώρο του “youtube-Channels” (PLANT-NET CY).

Ως προς το επιστημονικό κομμάτι της προβολής του έργου και των αποτελεσμάτων του σε επιστημονικά συνέδρια, οι φορείς του έργου συμμετείχαν σε σημαντικό αριθμό συνεδρίων (5 συμμετοχές), καλύπτοντας τον συμβατικό αριθμό συμμετοχών που είχαν δηλωθεί στην πρόταση (3 συμμετοχές). Στην ΑΕ έχουν συμπεριληφθεί οι παρουσιάσεις του έργου σε δυο συνέδρια (*Παράρτημα 11 της ΑΕ*), ενώ έκτοτε το έργο έχει παρουσιαστεί σε άλλα 3 συνέδρια: (1) 2nd Botanical Conference in Menorca “Islands and Plants: preservation and understanding of flora on Mediterranean islands”, 26 – 30 Απριλίου 2011, Μινόρκα, Ισπανία, (2) 5th International Conference of the International Biogeography Society, 7 – 11 Ιανουαρίου 2011, Κρήτη, Ελλάδα και (3) 5° Πανελλήνιο Συνέδριο Οικολογίας «Οικολογικές διεργασίες στο χώρο και το χρόνο», 7 - 10 Οκτωβρίου 2010, Πάτρα, Ελλάδα. Στα πρακτικά των πιο πάνω συνεδρίων, έχουν συμπεριληφθεί σχετικές ανακοινώσεις-δημοσιεύσεις που αφορούν στο Έργο [Παραδοτέο: Δημοσιεύσεις σε διεθνή συνέδρια (Παράρτημα 22)].

Τονίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση ο αυξημένος αριθμός συνεδρίων στα οποία παρουσιάζεται το έργο, δεν συνεπάγεται οποιαδήποτε επιβάρυνση του προϋπολογισμού του. Επίσης, η παρουσίαση του έργου γίνεται μόνο σε συνέδρια που πραγματοποιούνται εντός της ΕΕ. Αναμένεται ότι η δράση αυτή, θα ολοκληρωθεί στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

3.1.18. Δράση Δ.3: Λειτουργία Κέντρων Πληροφόρησης εντός των τριών Βοτανικών Κήπων

Η δράση αναμένεται να ξεκινήσει το Δεκέμβριο του 2011, χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση.

3.1.19. Δράση Δ.4: Ετοιμασία και δημοσίευση ενός βιβλίου για τις εμπειρίες στα ΜΑΦ

Η δράση ξεκίνησε κανονικά (Ιούλιος 2010). Ο ΕΥΕ έχει προχωρήσει σε συνεργασία με τους εμπειρογνώμονες σε θέματα διατήρησης και εφαρμογής της προσέγγισης των ΜΑΦ που συμμετέχουν στη ΕΕΕ (Dr. Emilio Laguna και Καθ. Κώστας Θάνος) στην ετοιμασία των περιεχομένων του βιβλίου, ενώ έχουν προχωρήσει σε επαφές για την ανάθεση της συγγραφής των κεφαλαίων του βιβλίου σε διάφορους επιστήμονες. Η δράση αναμένεται να ολοκληρωθεί σύμφωνα με το καθορισμένο χρονοδιάγραμμα (Ιούνιος 2013).

3.1.20. Δράση Ε.1: Διαχείριση έργου

Η διαχείριση του έργου συνεχίζει να υλοποιείται στη βάση του «*Διαγράμματος Οργάνωσης και Διαχείρισης Έργου*» με τις σχετικές προσθήκες των ατόμων που εισήλθαν στο έργο μετά από την έναρξή του (Παράρτημα 23). Παρά την αλλαγή ατόμου στη θέση του ΕΟΔΕ και την προσθήκη του Βοηθού ΥΔΕ (βλ. #2 της παρούσας έκθεσης), η ΟΔΕ λειτουργεί κανονικά (Παράρτημα 23). Θα πρέπει να τονιστεί ότι η ομαλή λειτουργία και ο συντονισμός των διαφόρων εργασιών / δράσεων του έργου είναι το αποτέλεσμα της άρτιας συνεργασίας των μελών της ΟΔΕ. Τα μέλη της ΟΔΕ βρίσκονται σε συνεχή επαφή / επικοινωνία μεταξύ τους για θέματα συντονισμού, ενώ οι ΥΔΕ / Βοηθός ΥΔΕ βρίσκονται σε επικοινωνία με τους εκπροσώπους των συνεργαζόμενων φορέων, για τον συντονισμό και την οργάνωση των εργασιών (εργασίες πεδίου, σεμινάρια, δράσεις διαφώτισης και ενημέρωσης κτλ) που προβλέπονται από την πρόταση και το οργανόγραμμα του έργου. Η επικοινωνία αυτή γίνεται σε καθημερινή βάση, τηλεφωνικά και ηλεκτρονικά.

Στο πλαίσιο διαχείρισης του έργου η ΟΔΕ, αλλά και όλοι οι φορείς του έργου, διευθέτησαν και δέχθηκαν τον έλεγχο του έργου και της μέχρι τώρα πορείας του, από την εκπρόσωπο της Εξωτερικής Ομάδας Παρακολούθησης του έργου Δρα Τζώρτζια Βαλαώρα στις 13-15 Απριλίου 2010 και στις 9-10 Ιουνίου 2011. Κατά τη δεύτερη επίσκεψη (η πρώτη αναλύεται στην ΑΕ), διευθετήθηκε επίσκεψη της εκπροσώπου σε 3 από τα 5 ΜΑΦ του δικτύου, δίνοντάς της τη δυνατότητα να δει από κοντά δράσεις πεδίου, δράσεις διάχυσης του έργου, καθώς επίσης δράσεις διαχείρισης και συντονισμού του έργου.

Η ΟΔΕ, έχοντας παραδώσει την ΑΕ τον Σεπτέμβριο του 2011, είχε την ευθύνη για σύνταξη και παράδοση της «*Ενδιάμεσης Έκθεσης Προόδου*» (Middle-term report) με την αίτηση πληρωμής. Εντούτοις, αντιλαμβανόμενη ότι δεν είχε δαπανηθεί για το έργο το 150% της πρώτης προχρηματοδότησης, προχώρησε μετά από συνεννόηση με την ΕΕ στη σύνταξη υποβολής της παρούσας έκθεσης. Η «*Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου*» μαζί με την αίτηση πληρωμής, θα αποσταλούν στην ΕΕ μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2011, αφού τεκμηριωθεί η δαπάνη του 150% της πρώτης προχρηματοδότησης. Στην βάση της πρότασης του έργου η ΟΔΕ μέχρι το τέλος του έργου θα ετοιμάσει και θα αποστείλει άλλες δυο εκθέσεις (Παράρτημα 12 στην ΑΕ): (i) 2^η Έκθεση Προόδου (30/11/2012) και (ii) Τελική έκθεση (30/12/2013).

Στο πλαίσιο ελέγχου του έργου, η ΟΔΕ έχει λάβει από την ΕΕ δύο επιστολές: (1) ENV/E.3/MD/jv ARES (2010) 820443 (16 Νοεμβρίου 2010) LIFE08NAT/CY/000453-PLANT-NET CY – Project visit (22/07/2011) και (2) ENV/E.3/MD/jv ARES (2011) 801159 (22 Ιουλίου 2011), στις οποίες η ΟΔΕ καλείται να απαντήσει σε σειρά διευκρινιστικών ερωτήσεων / επεξηγήσεων, στην παρούσα έκθεση. Οι απαντήσεις στις επιστολές αυτές παρουσιάζονται αναλυτικά στο Παράρτημα 24.

3.1.21. Δράση E.2: Παρακολούθηση έργου

Η δράση ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2010 με την ετοιμασία και σύνταξη του «*Πρωτοκόλλου Παρακολούθησης*», το οποίο εγκρίθηκε από την ΕΕΕ στην πρώτη της συνεδρία τον Απρίλιο 2010. Το πρωτόκολλο αυτό αποτελεί τη βάση ποιοτικού και ποσοτικού ελέγχου του έργου, τόσο από την ΟΔΕ όσο και από την ΕΕΕ. Η πρόοδος που επιτεύχθηκε σε σχέση με την υλοποίηση του έργου αξιολογήθηκε με βάση το «*Πρωτοκόλλο Παρακολούθησης*» κατά τη 2^η συνεδρία της ΕΕΕ (βλ. #3.1.22) (Παράρτημα 25). Η ΟΔΕ σε συνεργασία με την ΕΕΕ θα συνεχίσουν να παρακολουθούν την εξέλιξη του έργου με βάση το «*Πρωτόκολλο Παρακολούθησης*» καθ' όλη τη διάρκεια του έργου (Ιούνιος 2013).

3.1.22. Δράση E.3: Λειτουργία της Επιστημονικής Επιτροπής

Η σύσταση της ΕΕΕ έγινε από την έναρξη του έργου (βλ. ΑΕ). Με βάση απόφαση που είχε ληφθεί κατά την 1^η συνεδρία της ΕΕΕ (Παράρτημα 15 της ΑΕ), η 2^η συνεδρίασή της ορίστηκε και διεξήχθη τον Απρίλιο 2011 (04/04/2011), με τη συμμετοχή τόσο των μελών της Επιτροπής, όσο και εκπροσώπων των φορέων του έργου. Στη 2^η συνάντηση της ΕΕΕ (Παράρτημα 26) παρουσιάστηκε από τον ΕΥΕ η πορεία του έργου, όπως επίσης και διάφορα θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων διατήρησης των υπό μελέτη ειδών και οικοτόπων. Η ΕΕΕ προχώρησε στην αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης

του έργου με βάση το «Πρωτόκολλο Παρακολούθησης» (βλ. #3.1.21). Σημειώνεται ότι ο ΕΥΕ είναι σε τακτική επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), με τα μέλη της Επιτροπής, όπου τρέχοντα θέματα επιστημονικής φύσεως συζητούνται πριν εφαρμοστούν στη πράξη. Αυτή η τακτική έχει αποδειχθεί ότι λειτουργεί προς όφελος του έργου, αφού διασφαλίζει στο μέγιστο την ορθότητα των εργασιών διατήρησης που εφαρμόζονται σε κάθε βήμα υλοποίησης του έργου, στη βάση απόψεων από αριθμό εμπειρογνομόνων. Η λειτουργία της ΕΕΕ θα συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έργου (Ιούνιος 2013).

3.1.23. Δράση E.4: Λειτουργία του Συμβουλίου Ενδιαφερόμενων Φορέων

Η συγκρότηση του ΣΕΦ έγινε από την αρχή του έργου, ενώ όπως αναφέρθηκε και στην ΑΕ, η ΟΔΕ προχώρησε στη διεύρυνσή του με την προσθήκη και μελών / εκπροσώπων από τις κοινότητες που γειτνιάζουν με τα ΜΑΦ. Όπως αναφέρθηκε και στην ΑΕ, στην 1^η συνεδρία του ΣΕΦ που έγινε τον Απρίλιο 2010 (Παράρτημα 16 στην ΑΕ) δεν παρευρέθηκαν οι εκπρόσωποι των κοινοτήτων που γειτνιάζουν με τα ΜΑΦ. Εντούτοις, παρευρέθηκαν κατά τη 2^η συνάντηση του ΣΕΦ, που έγινε στις 13/01/2011 (Παράρτημα 27). Κατά τη 2^η αυτή συνεδρία, παρουσιάστηκε στα μέλη του συμβουλίου, η πορεία του έργου, καθώς και τα επόμενα στάδια υλοποίησης του έργου. Συζητήθηκαν θέματα που αφορούν στην άμεση εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων σε θέματα διατήρησης της φύσης, ενώ συζητήθηκαν και δυνατότητες/προοπτικές που παρέχει η υλοποίηση του έργου στις τοπικές κοινωνίες. Οι συντελεστές του έργου έχουν υιοθετήσει την πρακτική συνεχούς ενημέρωσης και κοινής λήψης αποφάσεων, για εργασίες και δράσεις του έργου που έχουν άμεση σχέση με φορείς και σύνολα που γειτνιάζουν με τα ΜΑΦ. Για το λόγο αυτό η λειτουργία του ΣΕΦ θα διαρκέσει καθ' όλη τη διάρκεια του έργου. Επισημαίνεται ότι, παρά την αρχική καθυστέρηση στον ορισμό εκπροσώπων από τις κοινότητες που γειτνιάζουν με τα ΜΑΦ, όλες ανεξαιρέτως οι κοινότητες όρισαν εκπρόσωπό τους στο ΣΕΦ μετά τη διεξαγωγή της 1^{ης} συνεδρίας και την επαφή του ΕΥΕ με τις τοπικές αρχές. Άξιον αναφοράς είναι το γεγονός ότι ενώ η κοινότητα Ασγάτας αρχικά επέδειξε ιδιαίτερα επιφυλακτική στάση για το έργο, τελικά μετά από επαφές της ΟΔΕ με την κοινοτική αρχή και οργανωμένα σύνολα, συμμετέχει στο ΣΕΦ με **δύο** εκπροσώπους. Τέλος, η ΟΠΟΚ με επιστολή της έχει αλλάξει τον εκπρόσωπό της στο ΣΕΦ (Παράρτημα 27).

3.1.24. Δράση E.5: Δικτύωση με άλλα έργα

Η δράση ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2011 με επαφές που είχε ο ΕΥΕ με εκπροσώπους από προηγούμενα έργα LIFE που υιοθέτησαν την προσέγγιση των ΜΑΦ. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν γίνει μέχρι τώρα δύο επισκέψεις από εκπροσώπους του δικτύου ΜΑΦ από την Βαλένθια της Ισπανίας (1^η επίσκεψη 12-13/04/10, αναφέρεται στην ΑΕ, 2^η επίσκεψη 04-05/04/2011). Οι επισκέψεις των εμπειρογνομόνων κρίνονται ιδιαίτερα εποικοδομητικές, αφού μέσα από αυτές παρέχονται στους φορείς του έργου πρακτικές συμβουλές για θέματα που αφορούν στην υιοθέτηση της προσέγγισης των ΜΑΦ και δίνεται η δυνατότητα να συζητηθούν πρακτικές και μέθοδοι διατήρησης ειδών του Παραρτήματος II της Ευρωπαϊκής Οδηγίας των Οικοτόπων (92/43/ΕΟΚ). Οι επισκέψεις περιλαμβάνουν και επί τόπου επισκέψεις στα ΜΑΦ και συζήτηση τρόπων αντιμετώπισης διαφόρων πρακτικών ζητημάτων που προκύπτουν μέσα από την υλοποίηση του έργου. Επίσης, μέσα από τη δράση αυτή, το έργο αποτέλεσε την

πλατφόρμα δικτύωσης έργων που έχουν υιοθετήσει την προσέγγιση των ΜΑΦ (μέσα από έργα LIFE / LIFE+). Επιπρόσθετα, το έργο έδωσε τη δυνατότητα σε εμπειρογνώμονες από νέα κράτη μέλη της ΕΕ να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με την προσέγγιση των ΜΑΦ. Προς αυτή την κατεύθυνση, καταλυτικό ρόλο διαδραμάτισε η διοργάνωση *Διήμερης Συνάντησης Εργασίας* με θέμα: «Συνάντηση Ευρωπαϊών Εμπειρογνομόνων για τα Μικρο-Αποθέματα Φυτών», στην οποία παρευρέθηκαν και μίλησαν εμπειρογνώμονες σε θέματα ΜΑΦ από επτά Ευρωπαϊκές χώρες. Η συνάντηση χαρακτηρίστηκε από ιδιαίτερη επιτυχία, αφού σε αυτή απηύθυνε χαιρετισμό ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ενώ οι Ευρωπαίοι εμπειρογνώμονες ανέπτυξαν τις θέσεις τους και τις πρακτικές τους γύρω από την εφαρμογή των ΜΑΦ στις χώρες τους. Αποκορύφωμα αυτής της συνάντησης ήταν η συζήτηση στρογγυλής τραπέζης που επικεντρώθηκε στη σκοπιμότητα, τις προοπτικές καθώς και τους τρόπους προώθησης ενός πανευρωπαϊκού δικτύου ΜΑΦ. Σχετική είναι και η επιστολή που συντάχθηκε και στάλθηκε στην ΕΕ, ως αποτέλεσμα της συζήτησης αυτής [Παραδοτέο: Έκθεση για τη διήμερη συνάντηση εργασίας εμπειρογνομόνων (Παράρτημα 28)].

3.2. Προβλεπόμενη πρόοδος μέχρι την επόμενη έκθεση

Δεδομένου ότι η παρούσα έκθεση του έργου αποτελεί την «*Πρώτη Έκθεση Προόδου*» του έργου, η επόμενη έκθεση αναμένεται να είναι η «*Ενδιάμεση Έκθεση*» με αίτηση πληρωμής (31/10/2011) (αφού οι φορείς του έργου θα έχουν δαπανήσει το 150% της πρώτης προχρηματοδότησης). Κατ' επέκταση, μέχρι την επόμενη έκθεση οι φορείς του έργου θα πρέπει σε οικονομικό επίπεδο να έχουν δαπανήσει το 150% της πρώτης προχρηματοδότησης, ενώ παράλληλα ο ΟΙΔΕ θα ετοιμάσει όλα τα σχετικά έντυπα της αίτησης πληρωμής.

Σε διοικητικό επίπεδο και επίπεδο διαχείρισης του έργου, η ΟΔΕ σε συνεργασία με όλους του φορείς του έργου αναμένεται να συνεχίσει την τήρηση του χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση των Δράσεων του Έργου. Συγκεκριμένα, αναμένεται να συνεχιστεί και να ολοκληρωθεί η Δράση Α.5 (Εκτίμηση της γενετικής ποικιλότητας και της δομής του πληθυσμού για καθένα από τα 5 υπό μελέτη είδη προτεραιότητας και για το *Cedrus brevifolia*) και επίσης να ολοκληρωθούν οι εργασίες της Δράσης Δ.1 (διαγωνισμός νεολαίας, δικαιοδική συνάντηση εργασίας, κάλυψη ΜΜΕ και τελική ενημερωτική ημερίδα). Επίσης, αναμένεται να συνεχιστούν οι εργασίες για την υλοποίηση των Δράσεων Διατήρησης (Δράση Γ.3, Γ.4, Γ.7, Γ.8). Επιπρόσθετα αναμένεται να ξεκινήσουν κανονικά οι προβλεπόμενες για έναρξη αυτό το χρονικό διάστημα δράσεις (Δράση Γ.5, Γ.6, Δ.3). Το χρονοδιάγραμμα του έργου μαζί με τα σχετικά προβλεπόμενα χρονικά διαστήματα ολοκλήρωσης των δράσεων παρουσιάζεται στο Παράρτημα 29.

3.3. Επιπτώσεις

Φύση & Βιοποικιλότητα: Το έργο στοχεύει πρώτιστα στη βελτίωση του καθεστώτος διατήρησης τεσσάρων ειδών και δυο τύπων οικοτόπων προτεραιότητας της Κύπρου. Για την επίτευξη αυτού του στόχου επιδιώκεται η κατανόηση της βιολογίας/οικολογίας των υπό

μελέτη ειδών και οικοτόπων, η οποία και συμβάλλει στην υιοθέτηση αποτελεσματικών μέτρων διατήρησης. Μέσα από την πρόοδο που έχει ήδη επιτευχθεί φαίνεται ότι ο βασικός στόχος του έργου άρχισε ήδη να επιτυγχάνεται αφού:

- Έχουν εντοπιστεί οι απειλές που περιορίζουν τα υπό μελέτη είδη και τους οικοτόπους τους
- Έχουν ληφθεί συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των απειλών αυτών
- Έχουν υιοθετηθεί ευρέως αποδεκτές πρακτικές για τη διατήρηση/ενίσχυση των υπό μελέτη πληθυσμών/οικοτόπων.

Σε ορισμένες περιπτώσεις τα αποτελέσματα των πιο πάνω δραστηριοτήτων είναι ήδη μετρήσιμα.

Οι δράσεις του έργου συμβάλλουν σε τοπικό επίπεδο, τόσο στη διατήρηση της ποικιλότητας της Κυπριακής χλωρίδας όσο και στην αειφόρο διαχείριση του Κυπριακού περιβάλλοντος. Επιπλέον, η υιοθέτηση της προσέγγισης των ΜΑΦ, μαζί με την εφαρμογή των Σχεδίων Παρακολούθησης, συμβάλλουν στη καταγραφή, μελέτη και παρακολούθηση των συνοδών ενδημικών ειδών που απαντούν εντός των ΜΑΦ, και είναι όμως κοινά στο νησί. Επομένως, αναμένεται ότι οι δράσεις του έργου θα έχουν θετικές επιπτώσεις στα είδη και στους τύπους οικοτόπων που εντοπίζονται στις περιοχές μελέτης.

Περιβαλλοντική πολιτική & Διακυβέρνηση: Το έργο συμβάλλει ουσιαστικά στην εφαρμογή σημαντικών προνοιών της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ στην Κύπρο, μέσα από τη λήψη ορθολογικών μέτρων για τη διατήρηση ειδών και οικοτόπων προτεραιότητας. Επίσης, σημαντικοί στόχοι του έργου, πέραν της εφαρμογής της προσέγγισης των ΜΑΦ στην Κύπρο, είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα διατήρησης της βιοποικιλότητας, όπως επίσης η εμπλοκή κοινωνικών συνόλων στην εφαρμογή δράσεων διατήρησης και προστασίας σπάνιων ειδών του νησιού. Η υλοποίηση και εφαρμογή έργων στηριζόμενων από το πρόγραμμα LIFE+ δίνει τη δυνατότητα στους αρμόδιους κυβερνητικούς φορείς (Τμήμα Περιβάλλοντος και Τμήμα Δασών) να εφαρμόσουν σε πρακτικό επίπεδο τις Ευρωπαϊκές πολιτικές σε θέματα διατήρησης της φύσης. Σημαντικό σημείο αναφοράς είναι ότι μέσα από την υιοθέτηση της προσέγγισης των ΜΑΦ, η πολιτεία και συγκεκριμένα το Τμήμα Δασών, προχώρησε στη θέσπιση ειδικού Άρθρου στη *Δασική Νομοθεσία*, [Άρθρο 16: «Κήρυξη δασικών μνημείων και Μικρο-Αποθεμάτων»], το οποίο και καθορίζει το νομικό καθεστώς των Μικρο-Αποθεμάτων στην Κυπριακή νομοθεσία. Η τροπολογία αυτή τη στιγμή βρίσκεται προς έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ αναμένεται μέχρι τον Νοέμβριο να οδηγηθεί προς ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η ψήφιση της συγκεκριμένης τροπολογίας αναμένεται να κατοχυρώσει νομικά τις περιοχές των ΜΑΦ, επιτρέποντας μελλοντικά την αύξηση του αριθμού τους στο νησί αν κριθεί αναγκαίο. Αυτό θα προκύψει μέσα από την ανάγκη για προστασία και διαχείριση σπάνιων ή κινδυνευόντων ειδών και τύπων οικοτόπων που εντοπίζονται σε μικρές εκτάσεις γης.

Πληροφόρηση & Επικοινωνία: Το έργο στηρίζεται στο σκεπτικό ότι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών καθώς και συμμετοχή τους σε δραστηριότητες διατήρησης δημιουργεί καλύτερες προϋποθέσεις για την επιτυχία των δραστηριοτήτων αυτών. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, το έργο έχει αναπτύξει σειρά δράσεων που περιλαμβάνουν

εκδηλώσεις επαφής με τις τοπικές κοινωνίες καθώς και παραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού (αφίσα, ενημερωτικά δελτία, ενημερωτικά φυλλάδια, ιστοσελίδα, εργαστήρια, πινακίδες) με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και τη διάχυση της πληροφορίας σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες. Τέτοια κοινωνικά σύνολα, στα οποία απευθύνεται το έργο είναι, πέραν των κοινοτήτων που γειτνιάζουν με τα ΜΑΦ και των κυβερνητικών υπηρεσιών (Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Δασών), τα σχολεία, οι τουριστικοί πράκτορες, οι περιπατητικοί, ορειβατικοί και ποδηλατικοί σύλλογοι, αλλά και οι ντόπιοι και ξένοι επισκέπτες. Η μέχρι τώρα αντιμετώπιση του κοινού γύρω από τα θέματα του έργου κρίνεται άκρως θετική, αφού άτομα και κοινωνικές ομάδες έχουν επιδείξει έντονο ενδιαφέρον και προθυμία να συμμετάσχουν στην προσπάθεια που γίνεται, τόσο για εφαρμογή των δράσεων διατήρησης, όσο και για την περαιτέρω ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών και των τουριστών.

3.4. Εκτός LIFE

Για την καλύτερη επίτευξη των στόχων του έργου, οι συντελεστές του έχουν αναπτύξει μια σειρά από δράσεις πέραν αυτών που προβλέπονταν στις συμβατικές τους υποχρεώσεις του. Οι δράσεις αυτές είναι συμπληρωματικές ως προς τις δράσεις του έργου, ενώ δεν επιβαρύνουν σε καμία περίπτωση τον οικονομικό προϋπολογισμό του. Οι συμπληρωματικές αυτές εργασίες συμπεριλαμβάνουν:

- Δημιουργία συγκεκριμένης σελίδας στο χώρο κοινωνικής δικτύωσης “Facebook”, για προβολή του έργου, των σκοπών και των δράσεών του, σε ένα πιο προσωπικό/κοινωνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο λειτουργίας της σελίδας αυτής, 243 άτομα έχουν γίνει μέλη της (Παράρτημα 9).
- Δημιουργία σχετικής σελίδας “PLANT-NET CY” στον ιστοχώρο Youtube-Channels, για σκοπούς διάχυσης και προβολής του έργου και των δράσεων του. Η σελίδα αυτή αποσκοπεί στην προβολή μικρού μήκους videos με στιγμιότυπα από τις δράσεις του έργου.
- Ομιλία-παρουσίαση του έργου από τον ΥΔΕ και από λειτουργό της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ), σε μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Μιτσερού στις 03/05/2010 (Παράρτημα 9).
- Παροχή ενημέρωσης και φωτογραφικού υλικού προς την κοινότητα Μιτσερού για την έκδοση ετήσιου ημερολογίου για το έτος 2011, με θέμα την ανάδειξη της χλωρίδα της περιοχής της κοινότητας. Στα πλαίσια έκδοσης του ημερολογίου, το φυτό στόχος του ΜΑΦ στην περιοχή Μιτσερού, **Ophrys kotschyi* ήταν το φυτό που τοποθετήθηκε στο εξώφυλλο του ημερολογίου (Παράρτημα 9), αφού θεωρείται από την κοινότητα, αλλά και τον Περιβαλλοντικό Σύλλογο Μιτσερού, ως το φυτικό είδος «καμάρι / στολίδι» της περιοχής τους. Το γεγονός αυτό, αποδεικνύει την έμμεση αλλά και άμεση επίδραση που είχε το έργο στους κατοίκους της συγκεκριμένης περιοχής.
- Παρουσίαση του έργου και των σκοπών του σε φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος (MSc) «Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη», του Πανεπιστημίου Frederick, από τον ΥΔΕ και τον ΕΥΕ στις 14/05/2011 (Παράρτημα 9). Το

έργο παρουσιάστηκε ως παράδειγμα προσπάθειας συνδυασμένης εφαρμογής επί τόπου και εκτός τόπου μέτρων διατήρησης σημαντικών ειδών και οικοτόπων.

- Διεξαγωγή εθελοντικής καθαριότητας του ΜΑΦ της **Ophrys kotschy* στην Περιοχή Μιτσερού, από ομάδα μελών του «Περιβαλλοντικού Συνδέσμου Μιτσερού», μετά από επαφές που είχε ο ΥΔΕ με το Προεδρείο του συνδέσμου (Παράρτημα 9).
- Παρουσίαση του έργου (προβολή video, διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων, επίδειξη υπό μελέτη φυτών που παρήχθησαν στα πλαίσια του έργου) σε ειδικό περίπτερο του Πανεπιστημίου Frederick, στα πλαίσια του 1^ο Φεστιβάλ Περιβάλλοντος και Ανακύκλωσης της Green Dot Κύπρου, στις 04/06/2011 (Παράρτημα 9).
- Συμβολή στη γνώση της εντομοπανίδας της Κύπρου. Μέσα από την υλοποίηση των δράσεων διατήρησης (εργασίες πεδίου) καθώς και στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων διατήρησης των υπό μελέτη ειδών (Δράση Γ.4), τα μέλη του έργου έχουν παρατηρήσει και συλλέξει αριθμό εντόμων, από τα υπό μελέτη είδη. Στη συνέχεια, τα έντομα αυτά αναγνωρίστηκαν μέσα από ενέργειες του Τμήματος Δασών (αποστολή και μελέτη σε εξειδικευμένα εργαστήρια του εξωτερικού, με ιδίους πόρους), και σε ορισμένες περιπτώσεις φαίνεται να αποτελούν σπάνια είδη που χρίζουν ιδιαίτερων μέτρων διαχείρισης (Παράρτημα 9).
- Παρουσίαση του έργου σε αριθμό σημαντικών διεθνών συνεδρίων που ξεπερνά τον προβλεπόμενο από την πρόταση (3 διεθνή συνέδρια, βλ. #3.1.17). Τα συνέδρια στα οποία παρουσιάστηκε το έργο είναι:
 - TOP Biodiversity, 1st International Bi-communal Conference held in Cyprus on Biodiversity, 3-4 Ιουνίου 2010, Λάρνακα, Κύπρος.
 - 12th International Symposium on Legal Aspects of European Forest Sustainable Development, 31 Μαΐου-2 Ιουνίου 2010, Τόχνη, Κύπρος.
 - 2nd Botanical Conference in Menorca “Islands and Plants: preservation and understanding of flora on Mediterranean islands”, 26-30 Απριλίου 2011, Μινόρκα, Ισπανία.
 - 5th International Conference of the International Biogeography Society, 7-11 Ιανουαρίου 2011, Κρήτη, Ελλάδα.
 - 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Οικολογίας «Οικολογικές διεργασίες στο χώρο και το χρόνο», 7-10 Οκτωβρίου 2010, Πάτρα, Ελλάδα.

Αποτελέσματα του έργου θα παρουσιαστούν επίσης στο: «12^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στις 29 Σεπτεμβρίου – 2 Οκτωβρίου 2011, στην Κρήτη.»

4. Οικονομικό Μέρος

Οι δαπάνες του έργου κατά την περίοδο αναφοράς Ιανουάριος 2010 – Ιούλιος 2011 είναι € 627.660 και καλύπτουν ποσοστό 40.5 % του συνολικού προϋπολογισμού του έργου. Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι € 611.602 και καλύπτουν το 39,5% του προϋπολογισμού. Οι μέχρι τώρα συνολικές και επιλέξιμες δαπάνες για το έργο φτάνουν αντίστοιχα σε ποσοστό 144% και 141% της πρώτης προχρηματοδότησής του.

4.1. Πραγματοποιηθέντα έξοδα του έργου (Δαπάνες).

Budget breakdown categories	Total cost in €	Costs incurred from the start date to 31 July 2011 in €	% of total costs
1. Personnel	1.096.540,00	421.867,34	38,5
2. Travel and subsistence	94.237,00	35.057,30	37,2
3. External assistance	168.300,00	20.125,66	12,0
4. Durable goods			
Infrastructure	8.000,00	8.855,00	110,7
Equipment	63.407,00	82.909,15	130,8
Prototype	0	0	0
5. Land purchase / long-term lease	0	0	0
6. Consumables	11.500,00	17.550,30	152,6
7. Other Costs	9.500,00	233,60	2,5
8. Overheads	98.813,00	41.061,88	41,6
TOTAL	1.550.297,00	627.660,23	40,5

Περισσότερες πληροφορίες για τον πιο πάνω πίνακα παρουσιάζονται πιο κάτω:

Κόστος Προσωπικού (Personnel): Παρατηρήθηκαν μικρές αποκλίσεις στις δαπάνες που αφορούν στις αμοιβές προσωπικού της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ) και του Τμήματος Δασών (Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος). Οι αποκλίσεις προέκυψαν κυρίως λόγω μειωμένων ετήσιων μισθών (σε σχέση με αυτούς που είχαν δηλωθεί στην πρόταση) για μέρος του προσωπικού των δύο συνεργαζόμενων φορέων.

Αγορά Υπηρεσιών (External assistance): Για σκοπούς πιο ομαλής εκπόνησης του έργου, η ΟΔΕ θεώρησε αναγκαίο να μεταφερθεί η ευθύνη για την υλοποίηση ορισμένων δραστηριοτήτων που σχετίζονται με αγορά υπηρεσιών, από τους φορείς, Τμήμα

Περιβάλλοντος (Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος) και UNDP-ACT, στο Πανεπιστήμιο Frederick. Το συνολικό ποσό που καλύπτει σύμφωνα με την πρόταση τις δραστηριότητες αυτές ανέρχεται σε € 28.300 (Παράρτημα 1 & Παράρτημα 24).

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε μερική τροποποίηση στον τρόπο υλοποίησης και στην κατανομή του προϋπολογισμού της Δράσης A5 (βλ. #3.1.5 στην ΑΕ), με αποτέλεσμα μέρος του ποσού που αρχικά προοριζόταν για αγορά υπηρεσιών, να μεταφερθεί σε δαπάνες άλλων κατηγοριών, όπως η αγορά εξοπλισμού και αναλώσιμων. Τα στοιχεία παρουσιάζονται αναλυτικότερα στον Πίνακα 4.2 πιο κάτω.

4.2. Μετακινήσεις δαπανών στο πλαίσιο της Δράσης A.5, οι οποίες αφορούν το Πανεπιστήμιο Frederick.

Περιγραφή Δαπάνης	Προβλεπόμενο Ποσό (€)	Τελικό επιλέξιμο κόστος (€)	Φόρμα από την οποία έγινε η μεταφορά	Φόρμα στην οποία έγινε η μεταφορά
Αγορά Υπηρεσιών	63.000	25.107,04	F3 (Αγορά Υπηρεσιών)	F4b and F6 (Αγορά Εξοπλισμού & Αναλώσιμα)
Αγορά εξοπλισμού	0	4.956,11*		F4b (Αγορά Εξοπλισμού)
Αναλώσιμα	0	20.900,56		F6 (Αναλώσιμα)
Αμοιβές Προσωπικού	0	12000,00		F1 (Αμοιβές Προσωπικού)
Total	63000	62.963,71		

* Το συνολικό ποσό για εξοπλισμό ανέρχεται σε € 16.992, από το οποίο επιλέξιμο είναι το ποσό € 4.956,11.

Εξοπλισμός και Υποδομή (Durable goods): Η κατηγορία αυτή παρουσίασε το μεγαλύτερο ποσοστό απορρόφησης, γεγονός που ήταν αναμενόμενο, αφού προβλεπόταν εξασφάλιση εξοπλισμού και υποδομών κατά τα αρχικά στάδια υλοποίησης του έργου. Οι δραστηριότητες εξασφάλισης εξοπλισμού και υποδομών έχουν ολοκληρωθεί, και όπως φαίνεται στον Πίνακα 4.1, το συνολικό πραγματικό κόστος είναι υψηλότερο απ' ό τι είχε αρχικά εκτιμηθεί. Αυτή η αύξηση στις πραγματοποιημένες δαπάνες είναι της τάξης των € 885 για δαπάνες υποδομής και € 20.000 για δαπάνες εξοπλισμού.

Αναλώσιμα (Consumables): Οι δαπάνες για τα αναλώσιμα παρουσιάζονται αυξημένες λόγω της μετακίνησης δαπανών που έγιναν στο πλαίσιο της Δράσης A.5 (βλ. Πίνακα 4.2 πιο πάνω).

Άλλα Έξοδα (Other costs): Μειωμένα έξοδα παρατηρήθηκαν στην παραγωγή αφισών για σκοπούς διάχυσης, κάτι που οφείλεται σε λανθασμένη αρχική υπερεκτίμηση των σχετικών εξόδων (της τάξης των € 10.000). Αντίθετα, στην περίπτωση των DVDs, η παραγωγή των

οποίων ανήκει στην ίδια κατηγορία εξόδων, οι δαπάνες είχαν υποεκτιμηθεί (€ 500). Τα DVDs δεν έχουν ετοιμαστεί ακόμα, αλλά το κόστος έχει εκτιμηθεί ότι θα φτάσει περίπου τα € 4.000. Μικρή αύξηση αναμένεται και στα έξοδα που θα γίνουν για την προώθηση του Διαγωνισμού Νέων, τα οποία από € 1.000 αναμένεται να ανέλθουν περίπου στις € 3.000.

Τέλος η ΟΔΕ θα ήθελε να προβεί σε μια διευκρίνιση σχετικά με τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δικαιολόγησης της δαπάνης «Προσωπικού» (Personnel) από το UNDP-ACT.

Μετά από συζήτηση με τον Επικεφαλής του UNDP-ACT στη Κύπρο, υποδείχθηκε στον ΥΔΕ ότι οι οδηγίες από τα κεντρικά γραφεία του Οργανισμού (UNDP-ACT) στη Νέα Υόρκη, δεν επιτρέπουν την αναγραφή και διάθεση / δημοσίευση με οποιοδήποτε τρόπο, τεκμηρίων σε σχέση με τη μισθοδοσία του προσωπικού του (Παράρτημα 30). Στη βάση αυτών των οδηγιών, το UNDP-ACT ή το προσωπικό του, δεν μπορούν παραχωρήσουν αποδεικτικά πληρωμών στο έργο. Εντούτοις, κατανοώντας τους κανονισμούς οικονομικού ελέγχου που διέπουν το πρόγραμμα LIFE+, και για σκοπούς τεκμηρίωσης του μισθού, παρέχουν για σκοπούς ελέγχου, πίνακα με τις μισθολογικές κλίμακες που υπάρχουν σήμερα στο UNDP-ACT (Παράρτημα 30). Ο εμπλεκόμενος στο έργο PLANT-NET CY από το UNDP-ACT (Dr. Nicolas Jarraud), βρίσκεται στην κλίμακα P2-7.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, ζητείται να διευκρινιστεί από την ΕΕ κατά πόσο το τεκμήριο αυτό μπορεί να γίνει αποδεκτό. Σε αντίθετη περίπτωση παρακαλούμε όπως υποδειχθεί πως θα μπορούσε να επιλυθεί το πρόβλημα αυτό, με δεδομένο ότι αυτό άπτεται των γενικότερων κανόνων λειτουργίας των Ηνωμένων Εθνών. Σημειώνεται ότι το ποσό που αντιστοιχεί στην αμοιβή του υπαλλήλου του UNDP-ACT που εμπλέκεται στο έργο είναι € 3.500, εκ των οποίων € 3.000 αποτελούν ίδια συμμετοχή του φορέα στο έργο και € 500 αφορούν το ποσό που θα καλυφθεί από χρηματοδότηση της ΕΕ (Παράρτημα 1).

5. Παραρτήματα (Annexes)

5.1. Παραδοτέα

Παράρτημα 4: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Πέντε υψηλής ευκρίνειας και μεγάλης κλίμακας (1:500) χάρτες (ένας για κάθε Μικρο-Απόθεμα). [Annex 4: DELIVERABLE - Five high-resolution and large-scale (1:500) maps (one for each PMR).]

Παράρτημα 5: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Πέντε Σχέδια Παρακολούθησης (ένα για κάθε Μικρο-Απόθεμα). [Annex 5: DELIVERABLE - Five Monitoring Plans (one for each PMR).]

Παράρτημα 6: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Πέντε Διαχειριστικά Σχέδια (ένα για κάθε Μικρο-Απόθεμα). [Annex 6: DELIVERABLE - Five Management Plans (one for each PMR).]

Παράρτημα 10: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Πρωτόκολλο λειτουργίας και συντήρησης των Σταθμών Παρακολούθησης. [Annex 10: DELIVERABLE - Operation and maintenance protocol for the Monitoring Stations.]

Παράρτημα 12: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Δέκα ενημερωτικές πινακίδες. [Annex 12: DELIVERABLE - Ten notice boards.]

Παράρτημα 13: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Έκθεση από τη συνάντηση εργασίας τουρισμού. [Annex 13: DELIVERABLE - Report from the tourism workshop.]

Παράρτημα 14: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Κάλυψη ΜΜΕ: δελτίο τύπου. [Annex 14: DELIVERABLE - Media coverage: press release.]

Παράρτημα 15: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Κάλυψη ΜΜΕ: Παρουσιάσεις σε μια ραδιοφωνική και δύο τηλεοπτικές εκπομπές (ψηφιακός δίσκος). [Annex 15: DELIVERABLE - Media coverage: Presentations in one radio and two TV broadcasts (CD).]

Παράρτημα 16: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Κάλυψη ΜΜΕ: άρθρο σε εφημερίδα και περιοδικό. [Annex 16: DELIVERABLE - Media coverage: article in newspaper and magazine.]

Παράρτημα 17: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Δεύτερο ενημερωτικό δελτίο. [Annex 17: DELIVERABLE - Second newsletter.]

Παράρτημα 18: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Αφίσες, [Annex 18: DELIVERABLE - Posters.]

Παράρτημα 19: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Ενημερωτικά Φυλλάδια (σε Ελληνικά, Αγγλικά και Τουρκικά). [Annex 19: DELIVERABLE - Leaflets (in Greek, English and Turkish).]

Παράρτημα 22: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Δημοσιεύσεις σε τρία διεθνή συνέδρια. [Annex 22: DELIVERABLE - Publications in three international conferences.]

Παράρτημα 28: ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Έκθεση για τη διήμερη συνάντηση εργασίας εμπειρογνομόνων. [Annex 28: DELIVERABLE - Report on a two-day expert's workshop.]

5.2. Άλλα

Παράρτημα 1: Συμφωνητικά Εταιρικής Σχέσης. [Annex 1: Partnership Agreements.]

Παράρτημα 2: Προβλήματα που είχαν αναφερθεί στην ΑΕ και τρόπος επίλυσής τους. [Annex 2: Problems mentioned in the Inception Report and how they have been solved.]

Παράρτημα 3: Επιστολή ορισμού νέου Επικεφαλής Ομάδας Διαχείρισης Έργου, από το Τμήμα Περιβάλλοντος. [Annex 3: Letter from the Department of Environment, referring to the new Project Management Team Leader.]

Παράρτημα 7: Επιστολές από το Τμήμα Δασών και το Τμήμα Περιβάλλοντος για την έγκριση των Διαχειριστικών Σχεδίων των ΜΑΦ . [Annex 7: Letters from the Department of Forests and the Department of Environment approving the Management Plans for the PMRs.]

Παράρτημα 8: Εξοπλισμός που αποκτήθηκε για τους σκοπούς της Δράσης Α.5. [Annex 8: Equipment acquired for the purposes of Action A.5.]

Παράρτημα 9: Φωτογραφική τεκμηρίωση δράσεων έργου (συμπεριλαμβάνονται και δράσεις εκτός έργου). [Annex 9: Documentation of project activities (including activities out of LIFE).]

Παράρτημα 11: Προσωπικό υπεύθυνο για την υλοποίηση της Δράσης Γ.8. [Annex 11: Staff responsible for the implementation of Action C.8.]

Παράρτημα 20: Αλληλογραφία για την εμπλοκή του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου στην υλοποίηση του Διαγωνισμού Νέων. [Annex 20: Correspondence regarding the involvement of the Cyprus Pedagogical Institute in the implementation of the youth competition.]

Παράρτημα 21: Έκθεση παρουσίασης του αριθμού επισκεπτών ιστοσελίδας έργου σε μηνιαία βάση. [Annex 21: Report on the number of hits at the project's website on a monthly basis.]

Παράρτημα 23: Διάγραμμα Διαχείρισης Έργου και Ομάδα Διαχείρισης Έργου. [Annex 23: Organisation and Management Chart and Project Management Team.]

Παράρτημα 24: Απαντητική επιστολή σε ερωτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. [Annex 24: Letter answering the questions of the European Commission.]

Παράρτημα 24Α: Δήλωση εκπροσώπων κοινότητας Ασγάτας στο Συμβούλιο Ενδιαφερόμενων Φορέων. [Annex 24Α: Nomination of Asgata Community Council representatives at the Stakeholders Board.]

Παράρτημα 24Β: Αλληλογραφία σε σχέση με το ιδιοκτησιακό καθεστώς, μέρους του ΜΑΦ της Ασγάτας. [Annex 24Β: Correspondence regarding the ownership status of part of Asgata's PMR.]

Παράρτημα 24Γ: Δήλωση πολιτικής δικαιούχων σχετικά με τον ΦΠΑ. [Annex 24C: Beneficiaries declaration regarding VAT policy.]

Παράρτημα 25: Πρωτόκολλο παρακολούθησης έργου. [Annex 25: Project monitoring protocol.]

Παράρτημα 26: Πρακτικά 2^{ης} συνεδρίασης της Επιστημονικής Επιτροπής Έργου. [Annex 26: Minutes of the 2nd meeting of the Project Scientific Committee.]

Παράρτημα 27: Πρακτικά 2^{ης} συνεδρίασης του Συμβουλίου Ενδιαφερόμενων Φορέων και ορισμός νέου εκπρόσωπου στο συμβούλιο από την ΟΠΟΚ. [Annex 27: Minutes of the 2nd meeting of the Stakeholders Board and nomination of new FEOC board representative.]

Παράρτημα 29: Πίνακας χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης δράσεων και εκθέσεων έργου. [Annex 29: Timetable with the project's actions and reports.]

Παράρτημα 30: Επιστολή δικαιολόγησης μισθού προσωπικού του UNDP-ACT που εμπλέκεται στο έργο. [Annex 30: Letter reasoning the salary of UNDP-ACT staff involved in the project.]